

TWEEDE DEELTENTAMEN ANALYSE C

3 januari 1995 9.30–12.30 uur

- Zet uw naam op elk blad, en op het eerste blad de naam van uw practicumleider alsmede het aantal ingeleverde bladzijden.
- De verschillende onderdelen van de vraagstukken zijn zoveel als mogelijk is, onafhankelijk van elkaar. Indien u een bepaald onderdeel niet of slechts ten dele kunt maken, mag u de resultaten daaruit gebruiken bij het maken van de volgende onderdelen.
- De gewichten van de vraagstukken zijn: **45:45:10**.

Exercise 0.1. Definieer de vector $a \in \mathbf{R}^3$, en de vlakken V en V_0 in $\mathbf{R}^3$ door resp.

$$a = (0, -1, 1), \quad V = \{x \in \mathbf{R}^3 \mid \langle x, a \rangle = 0\}, \quad V_0 = \{x \in \mathbf{R}^3 \mid x_3 = 0\}.$$

Definieer verder C als de halve cilindermantel in $\mathbf{R}^3$ gegeven door

$$C = \{x \in \mathbf{R}^3 \mid x_1^2 + x_2^2 = 1, x_2 > 0\}.$$

Zij tenslotte W de wigvormige open begrensde verzameling in $\mathbf{R}^3$ begrensd door de platte vlakken V en V_0 , en door het oppervlak C .

(i) Bewijs

$$W = \{r(\sin \alpha, \cos \alpha, x_3) \mid 0 < r < 1, -\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}, 0 < x_3 < \cos \alpha\}.$$

(ii) Toon aan dat $\text{vol}(W) = \frac{2}{3}$, bijvoorbeeld door onderdeel (i) te gebruiken.

We hebben $\partial W = S \cup S_0 \cup S_C$, waarbij $S \subset V$, $S_0 \subset V_0$ en $S_C \subset C$.

(iii) Bewijs $\text{area}(S_C) = 2$.

Zij $f: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^3$ het vectorveld gegeven door $f(x) = (x_1, x_2, 0)$, en zij $\nu(y)$ de uitwendige normaal op ∂W in $y \in \partial W$.

(iv) Toon aan dat $\nu(y) = \frac{1}{\sqrt{2}}a$, voor alle $y \in S$. Geef een meetkundig argument waarom de flux van f door S negatief is. Bewijs nu m.b.v. de onderdelen (ii) en (iii)

$$\int_S \langle f, \nu \rangle(y) d_2y = -\frac{2}{3}.$$

Zij $g: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}$ de functie gegeven door $g(x) = \|(x_1, 1, 0)\|$.

(v) Bewijs voor de integraal van g t.a.v. de booglengte langs de kromme $S \cap S_C$

$$\int_{S \cap S_C} g(x) d_1x = \frac{3}{2}\pi.$$

Exercise 0.2. Het *standaard* $(n-1)$ -simplex Σ^{n-1} in $\mathbf{R}^n$ wordt gedefinieerd door

$$\Sigma^{n-1} = \{x \in \mathbf{R}^n \mid x_1 + \dots + x_n = 1, x_i \geq 0, \text{ voor } 1 \leq i \leq n\}.$$

Zij $\phi : D \rightarrow \Sigma^{n-1}$ met $D \subset \mathbf{R}^{n-1}$ open, een C^1 -parametrisering van een open deel van Σ^{n-1} met verwaarloosbaar complement. We schrijven $\mathbf{R}_+^n = \{x \in \mathbf{R}^n \mid x_i > 0, \text{ voor } 1 \leq i \leq n\}$.

- (i) Ga na dat de afbeelding $\Psi :]0, \infty[\times D \rightarrow \mathbf{R}_+^n$ gegeven door $\Psi(t, y) = t\phi(y)$ een C^1 -diffeomorfisme is op een open dichte deelverzameling in $\mathbf{R}_+^n$. Gebruik hierbij om de injectiviteit van Ψ te verifiëren bijvoorbeeld dat $\langle \phi(y), (1, \dots, 1) \rangle = 1$. Toon aan

$$|\det D\Psi(t, y)| = t^{n-1} |\det(D\phi(y) \mid \phi(y))|.$$

- (ii) Definieer $e = \frac{1}{\sqrt{n}}(1, \dots, 1) \in \mathbf{R}^n$. Bewijs

$$(*) \quad \langle \phi(y), e \rangle = \frac{1}{\sqrt{n}}, \quad \langle D_i \phi(y), e \rangle = 0 \quad (y \in D, 1 \leq i \leq n-1).$$

Toon aan dat e en de $D_i \phi(y)$, voor $1 \leq i \leq n-1$, tezamen een basis voor $\mathbf{R}^n$ vormen; en bewijs m.b.v. $(*)$ dat er getallen $c_i \in \mathbf{R}$, voor $1 \leq i \leq n-1$, bestaan met

$$\phi(y) = \frac{1}{\sqrt{n}} e + \sum_{i=1}^{n-1} c_i D_i \phi(y).$$

- (iii) Bewijs nu m.b.v. de onderdelen (i) en (ii) dat $|\det D\Psi(t, y)| = \frac{1}{\sqrt{n}} t^{n-1} \omega_\phi(y)$, waarbij ω de Euclidische $(n-1)$ -dimensionale dichtheid op Σ^{n-1} is. Concludeer

$$\int_{\mathbf{R}_+^n} f(x) dx = \frac{1}{\sqrt{n}} \int_0^\infty t^{n-1} \left(\int_{\Sigma^{n-1}} f(ty) d_{n-1}y \right) dt \quad (f \in C_c(\mathbf{R}_+^n)).$$

- (iv) Ga na dat de formule uit onderdeel (iii) ook van toepassing is op de functie $f(x) = e^{-(x_1 + \dots + x_n)}$, voor $x \in \mathbf{R}_+^n$. Bewijs hiermede $\text{hyperarea}_{n-1}(\Sigma^{n-1}) = \frac{\sqrt{n}}{(n-1)!}$.

Exercise 0.3. Onderstel $f : \mathbf{R}^2 \setminus \{0\} \rightarrow \mathbf{R}^2$ is gegeven door $f(x) = \frac{1}{\|x\|^2} Jx$, met J als in Formule (7.24). Zij $\Omega \subset \mathbf{R}^2$ als in de Integraalstelling van Green, terwijl $0 \in \Omega$. Bewijs

$$\int_{\partial\Omega} \langle f(s), d_1 s \rangle = 2\pi.$$

Aanwijzing: Er zijn verschillende methoden denkbaar:

- (a) Gebruik Voorbeeld 6.9.3;
 (b) Bewijs $f = \text{grad arg}$ waarbij $\text{arg} : \mathbf{R}^2 \setminus (]-\infty, 0] \times \{0\}) \rightarrow \mathbf{R}$ de argumentfunctie is.